

Notitie beleidskeuzes Cultuurnota

GEMEENTE OPSTERLAND

2012 - 2022

19 december 2012

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Kunsten	4
1.1 Beeldende kunsten	4
1.2 Podiumkunsten	6
1.3 Cultuureducatie.....	8
2. Letteren	11
2.1 Bibliotheken	11
2.2 Friese taal	13
3. Cultuurhistorie	15
3.1 Archeologische waarden	15
3.2 Historische bouwwerken / monumenten.....	15
3.3 Historische geografie / Landschappelijke waarden.....	17
3.4 Musea	19

Inleiding

In deze nota staan de te maken beleidskeuzes van de gemeente Opsterland die verdere vorm gaan geven aan het cultuurbeleid. Het is het vervolg op de nota "Puur cultuur" 2012 – 2022. Om tot een gedegen uitvoering te komen is het verder concretiseren van de beleidsdoelstellingen noodzakelijk.

Het specifiek en meetbaar maken van deze keuzes zorgt voor een goede mogelijkheid om tot een weloverwogen afweging te komen in de uitvoering. Echter, op sommige aspecten is cultuur minder eenvoudig te vatten in concreet meetbare doelstellingen. In sommige gevallen geldt dat de kosten om een doelstelling meetbaar te maken, niet opwegen tegen de baten die dat met zich meebrengen. Daarom is de keuze gemaakt, om met name te focussen op een kwaliteitsnorm gekoppeld aan de uitkomst van de beleidskeuzes. Waar mogelijk zullen door betrokken maatschappelijke- en culturele instellingen, als de bibliotheek, de musea en bij de cultuureducatie, ook cijfers worden verstrekt om daar een kwantitatief doel aan te stellen. Daarnaast worden veel beleidskeuzes geformuleerd met het werkwoord 'stimuleren'. Dit geeft vaak niet een concreet einddoel aan. Wat hier echter vooral bedoeld wordt, is dat er een proces op gang gebracht moet worden, of gehouden om culturele bewustwording te bewerkstelligen. Als gemeente hebben wij daar niet altijd directe invloed op.

Leeswijzer

De nota is onderverdeeld in drie beleidsvelden, te weten: kunsten, letteren en cultuurhistorie. Daarbij zullen onder ieder beleidsveld de doelstellingen, verder worden geconcretiseerd. De doelstellingen die naar voren zijn gekomen in de eerder genoemde cultuurnota zijn geclusterd tot beleidskeuzes. De concrete uitwerking van deze beleidskeuzes is gedaan door ze op te splitsen in: actie, uitkomst, kengetal en kwaliteit. Tot slot is bij elke paragraaf een financiële onderbouwing opgenomen.

Actie	<i>Staat voor de concrete acties die gedaan gaan worden om het doel te bereiken. Dit kan het verstrekken van subsidies zijn voor het behalen van het doel, maar ook bemiddeling tussen betrokken partijen.</i>
Uitkomst	<i>De zogenaamde indicator, gevolgen van de acties die gedaan zijn om het doel te bereiken. Aan de uitkomst kan worden afgelezen of het doel bereikt is.</i>
Kengetal	<i>Geeft een kwantitatief aantal, percentage of hoeveelheid aan van de uitkomst. Ofwel het target.</i>
Kwaliteit	<i>Geeft aan waar de uitkomst aan moet voldoen, stelt kaders en eisen aan het te behalen resultaat.</i>

1. Kunsten

1.1 Beeldende kunsten

In de cultuurnota zijn voor de beeldende kunsten de volgende doelen gesteld:

- **Stimuleren van cultureel ondernemerschap.**
- **Afstemming en samenwerking stimuleren tussen de sectoren cultuur, recreatie & toerisme en het bedrijfsleven.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Intensivering van een cultuurklimaat door de markt*. Hierbij gaat het om het creëren van een klimaat onder kunstenaars en bedrijven in de sectoren van cultuur, recreatie & toerisme en het bedrijfsleven waarin het culturaanbod wordt versterkt met lokale initiatieven.

De gemeente heeft als doel om binnen de culturele sector extra aandacht en energie in cultureel ondernemerschap te steken. Concreet dient dat te gebeuren met het faciliteren van accommodaties en doormiddel van subsidies voor culturele activiteiten waarbij de kunstenaar zelf verantwoordelijk is voor de bedrijfsvoering. De gemeente heeft het doel gesteld om tussen de sectoren cultuur, recreatie & toerisme en het bedrijfsleven samenwerking te stimuleren. Daarnaast kan het bedrijfsleven een rol spelen in het commercieel vermarkten van beeldende kunsten.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het minimaal handhaven van het aantal in Opsterland gevestigde cultureel ondernemers en het aantal samenwerkingsverbanden tussen kunstenaars en bedrijven als indicator.

Intensivering van een cultuurklimaat door de markt	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidiëring van individuele activiteiten met betrekking tot beeldende kunsten • Faciliteren van kunstenaars doormiddel van (tijdelijke) accommodaties • Aandacht hebben voor cultuur door de bedrijfscontactfunctionaris • Samenwerking afdelingen cultuur, recreatie & toerisme en economische zaken
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal gevestigde cultureel ondernemers • Aantal contracten tussen beeldend kunstenaars en bedrijven
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Het minimaal handhaven van de huidige situatie
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Professioneel binnen de culturele sector • Duurzame en vruchtbare contacten • Lokaal en binnen de gemeente

- **Stimuleren van beschikbaarheid expositieruimten en werkruimten voor jonge kunstenaars.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Jonge kunstenaars meer ruimte geven om hun kunst voor publiek open te stellen*.

De gemeente dient de ontwikkelingen in de beeldende kunstsector goed in de gaten te houden. Door contact met kunstenaars, galeriehouders en betrokken ondernemers, is de gemeente in staat om de ontwikkelingen binnen de beeldende kunstsector in beeld te brengen. De gemeente zet verder in op het faciliteren van jonge kunstenaars door lege panden in gemeentelijk eigendom (tijdelijk) beschikbaar te stellen voor culturele doeleinden als expositie- en werkruimten, hierbij kan worden gedacht aan vrijgekomen schoolgebouwen, maar ook bijvoorbeeld aan de hal van het gemeentehuis.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal exposities dat zal worden gehouden door jonge kunstenaars als indicator.

Jonge kunstenaars meer ruimte geven om hun kunst voor publiek open te stellen	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Beschikbaar stellen van panden uit beheer gemeente • Bemiddeling tussen bedrijven en CareX
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal beschikbare atelier- en expositieruimtes
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 30% van de beschikbare leegstaande gemeentelijke panden beschikbaar stellen.
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Richtlijn CareX die wordt gesteld voor jonge kunstenaars om in aanmerking te komen voor ruimtes

- Stimuleren van afstemming en samenwerking tussen kunstenaars binnen de gemeente.   - Stimuleren van culturele activiteiten.

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Het toegankelijk maken en houden van kunsten voor inwoners.*

Hierin zal de gemeente zoveel mogelijk faciliteren door het steunen van culturele activiteiten en het met elkaar in contact brengen van kunstenaars binnen de gemeente. Daarnaast zal de gemeente lopende culturele activiteiten en initiatieven aan elkaar verbinden, waarnaast nieuwe worden gestimuleerd. Dit dient vervolgens een professionaliseringsslag teweeg te brengen, waardoor er op een kwalitatieve manier kunst wordt aangeboden aan de bevolking.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal georganiseerde kwalitatieve culturele activiteiten en/of het verhogen van de kwaliteit van culturele activiteiten als indicator.

Het toegankelijk maken en houden van kunsten voor inwoners	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Faciliteren en verbinden van culturele activiteiten • Subsidieverstrekking op basis van incidentele activiteiten • Verstrekken van overzicht cultuuraanbod voor burgers via de website
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal culturele activiteiten dat wordt georganiseerd • Mate van contact tussen kunstenaars onderling • Kwaliteit van de culturele activiteiten
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Het minimaal handhaven van de huidige situatie
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Openbare activiteiten (richtlijn volgens afspraken subsidieverstrekking)

- Duurzaam en vruchtbare contacten

- **Uitbreiding van de kunstcollectie in de openbare ruimte bij ontwikkelingsprojecten, gekoppeld aan een integrale benadering van natuur, recreatie & toerisme en het bedrijfsleven.**
- **Het zichtbaar maken van kunstwerken van lokale kunstenaars binnen de openbare ruimte.**
- **Versterken culturele identiteit binnen de gemeente.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Integrale aanpak in de positionering van lokale kunst in de openbare ruimte.*

De gemeente wil graag een integrale aanpak van kunst in de openbare ruimte, waarbij de kunst kenmerkend is voor de omgeving en het imago als kunstregio wordt versterkt. Hierbij zal er gekeken worden op welke manier culturele aankleding meerwaarde kan hebben op de openbare ruimte.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal integraal gebruikte kunstwerken in de openbare ruimte als indicator.

Integrale aanpak in positionering van lokale kunst in de openbare ruimte	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Betrekken van kunstenaars bij ruimtelijke inrichtingsprocessen (bemiddeling) • Het aanvragen van financiële middelen specifiek voor cultuur bij ruimtelijke ontwikkelingsprojecten • Kunst standaard integreren in ruimtelijke ordening
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal integraal ingezette kunstwerken • Aantal cultuurtoepassingen in ruimtelijke ordeningsprojecten
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 50% van de infrastructurele projecten dient cultuur te worden betrokken
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Onderstreping culturele identiteit van de gemeente • Duurzaamheid

Financiële onderbouwing

omschrijving	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	17.258	17.258	17.258	17.258	17.258
baten					
saldo	17.258	17.258	17.258	17.258	17.258

Toelichting

De budgetten die gemoed zijn met het beschikbaar stellen van leegstaande gemeentelijke panden aan jonge kunstenaars zijn niet opgenomen in het financiële overzicht.

1.2 Podiumkunsten

In de cultuurnota zijn voor podiumkunsten binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **Inzichtelijk en toegankelijk maken van culturele activiteiten binnen de gemeente.**
- **Stimuleren van vernieuwende culturele activiteiten.**
- **Zorg dragen voor voorzieningen van de podium- en amateurkunsten.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Het toegankelijk maken en stimuleren van culturele activiteiten.*

De gemeente wil deelname aan culturele activiteiten bevorderen, door nieuwe initiatieven en samenwerkingsverbanden waar mogelijk te ondersteunen. Voorbeelden hiervan zijn de open atelier route vanuit Kunst in Opsterland, welke na enkele jaren afwezigheid inmiddels weer een succes is binnen Opsterland, muziek en podiumactiviteiten voor de jeugd en cultuurprojecten. Er is verder een breed scala aan muziekverenigingen, zangkoren, gospelkoren en toneelverenigingen waarbij de inwoners van Opsterland zich actief met kunst bezig houden. Daarnaast kent de gemeente het sociaal cultureel centrum 'De Skâns' in Gorredijk, een multifunctioneel centrum geschikt voor allerlei activiteiten. Daarbij dient er een nieuwe subsidieverordening te worden vastgesteld waarin het geld over het jaar heen, meer verspreid gaat worden. De insteek is om te focussen op incidentele initiatieven en te minderen met structurele subsidies aan project en organisaties.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal georganiseerde nieuwe en/of vernieuwende culturele activiteiten als indicator.

Het toegankelijk maken en stimuleren van culturele activiteiten	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Aanpassing subsidieregeling cultuurpromotie Opsterland • Subsidiëring van verenigingen • Subsidiëring van podiumaanbod Gorredijk • Promotie van culturele activiteiten onder de inwoners
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal georganiseerde culturele activiteiten
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Het minimaal handhaven van de huidige situatie
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Vernieuwend • Podium- en/of amateurkunsten • Openbaar toegankelijk voor iedereen

- **Stimuleren van afstemming en samenwerking tussen cultuuronderwijs en verenigingen.**
- **Stimuleren van samenwerking tussen de verschillende verenigingen en organisaties.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Samenwerking en afstemming tussen betrokken instanties over de podiumkunsten.*

In de laatste jaren is een terugloop merkbaar van het aantal jonge leden bij verenigingen binnen Opsterland. Vooral de orkesten hebben moeite jongeren te interesseren voor het bespelen van koperinstrumenten. Omdat de fanfares en brassbands een belangrijke rol spelen in de Opsterlandse cultuurhistorie hecht de gemeente belang aan de instroom van jeugd. Om hierop in te spelen wordt er ingezet op afstemming en samenwerking tussen het cultuuronderwijs op de scholen en de verenigingen. Momenteel is er een samenwerking waarbij de verenigingen worden betrokken binnen het lesprogramma en er extra aandacht

wordt gegeven aan de promotie van koperinstrumenten tijdens het muziekonderwijs om de doorstroom naar de vereniging te stimuleren.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het georganiseerde vernieuwende culturele activiteiten als indicator.

Samenwerking en afstemming tussen betrokken instanties over podiumkunsten	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Bemiddeling in het leggen van contacten • Specifiek opgestelde kaders bij subsidieverstrekking • Evaluatie van afspraken, voor nieuwe subsidieverstrekking
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal verenigingen dat inbreng heeft op het cultuuronderwijs • Aantal samenwerkingsverbanden met andere verenigingen
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal 50% van de jeugd is bekend met de mogelijkheden tot participatie aan culturele verenigingen.
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam en vruchtbare contacten • Representatieve vertegenwoordiging van verenigingen

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)					
omschrijving	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	80.370	81.140	71.173	71.173	71.173
baten					
saldo	80.370	81.140	71.173	71.173	71.173

1.3 Cultuureducatie

In de cultuurnota zijn voor cultuureducatie binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **Stimuleren van de culturele vorming van de jeugd op basisniveau.**
- **Alle kinderen binnen Opsterland in aanraking laten komen met muziek en cultuur.**
- **Voorzien in goede voorzieningen van cultuureducatie.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Cultureel gevormde en onderlegde jeugd op vroege leeftijd.*

Het wordt van belang geacht dat alle jeugd binnen de gemeente op basisniveau in aanraking komt met culturele vorming. Daarbij heeft de gemeente Opsterland het cultuuronderwijs aan de vrije markt overgedragen. Verschillende aanbieders, waaronder Ateliers Majeur en Ars musica, zijn actief binnen de gemeente. In augustus 2010 is er een overeenkomst gesloten met Ateliers Majeur die het cultuuronderwijs verzorgt binnen de gemeente om dit verder te professionaliseren. Daarbij ligt de focus op het primair onderwijs en wordt er een basisniveau van culturele vorming gegarandeerd. De dienstverleningsovereenkomst is gesloten tot 2014, waarna er een nieuwe aanbestedingsronde zal plaatsvinden. Hierbij is wel een bezuiniging geboekt voor 2014 van € 54.000,- en voor 2015 een bedrag van € 248.000,- waarbij de subsidiëring voor particulier muziekonderwijs (fase 3) zal vervallen en het IMV (fase 1 & 2) zal versoberen in het traject dat is opgesteld door Ateliers Majeur. De gemeente spreekt hierbij de intentie uit dat wanneer zij in komende jaren beschikt over ruimere middelen, het budget voor de cultuureducatie in positieve zin zal worden heroverwogen.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal kinderen dat cultuuronderwijs heeft gevolgd binnen de gemeente als indicator

Cultureel gevormde en onderlegde jeugd op vroege leeftijd	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Vastgesteld en gefinancierd divers cultuuronderwijs op alle basisscholen • Aansturen op samenwerking musea en bibliotheken
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal kinderen dat culturele vorming ondergaat • Aantal afgenomen 'cultuurpakketten' door basisscholen
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • 100% van de schoolgaande jeugd heeft kennis gemaakt met cultuur
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Diversiteit in cultuuraanbod • Actueel • Kennismaking met verschillende instrumenten

- Stimuleren van afstemming en samenwerking tussen verenigingen en organisaties.   - Samenwerking stimuleren tussen cultuureducatieve organisaties, musea, openbare bibliotheken en basisscholen.

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Multidisciplinair werken in de aanpak van cultuureducatie*.

Ter stimulering van de samenwerking en afstemming van het cultuuronderwijs tussen de verenigingen en basisscholen ziet de gemeente een kleine rol voor zichzelf weggelegd. Het is de bedoeling dat verenigingen de mogelijkheid wordt geboden om meer jeugd aan zich te binden. Verder heeft de gemeente als doel om de professionele samenwerking tussen diverse instanties als cultuureducatieve organisaties, musea, openbare bibliotheken en basisscholen te stimuleren. Momenteel bestaan er samenwerkingsverbanden tussen de scholen, aanbieders van cultuureducatie, de bibliotheken en de musea. De gemeente geeft sturing aan het vergroten van draagvlak, door de leerlingen van de basisscholen in de gemeente Opsterland kennis te laten nemen van de lokale culturele uitingen in de gemeente waarin zij wonen.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal effectieve samenwerkingsverbanden met betrekking tot cultuureducatie als indicator.

Multidisciplinair werken in de aanpak van cultuureducatie	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Bemiddelende en ondersteunende rol tussen betrokken instanties • Specifiek opgestelde kaders bij subsidieverstrekking
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal samenwerkingsverbanden met betrekking tot cultuureducatie tussen de betrokken organisaties
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Bekendheid aanbod verenigingen onder de jeugd
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam en vruchtbare contacten • Toevoeging op de basiseducatie

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	638.598	624.703	550.703	356.703	356.703
baten					
saldo	638.598	624.703	550.703	356.703	356.703

2. Letteren

2.1 Bibliotheken

In de eerder genoemde cultuurnota zijn voor de bibliotheekvoorziening binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **Stimuleren dat de bibliotheek mogelijkheden biedt voor zelfontwikkeling van inwoners. Hiermee laagdrempelige vrije toegang bieden tot lezen, leren, informatie en ontmoeting.**
- **De bibliotheekvoorziening voor de gebruiker bereikbaar houden.**
- **Stimuleren dat extra aandacht wordt gegeven aan het aanbod naar jeugd, ouderen en laaggeletterden.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Het bereikbaar en toegankelijk houden van de bibliotheekvoorziening voor alle inwoners.*

Binnen de gemeente Opsterland is de bibliotheekvoorziening een samenwerkingsverband met Oost- en Weststellingwerf. Door middel van de stichting bibliotheken zuidoost Fryslân. Om de doelstelling te bereiken biedt de bibliotheek ondermeer toegang tot lezen, leren informatie en ontmoeting. Daarbij wordt zij geïnspireerd door creatief ondernemerschap, samenwerking en een open en lerende werksfeer. De gemeente heeft als doel op de bibliotheekvoorziening voor iedere burger bereikbaar te houden. De bibliotheekvoorziening binnen de gemeente kent twee volwaardige vestigingen in Gorredijk en Ureterp. Daarbij is een vastgesteld aantal uren openstelling binnen de gemeente afgesproken. Beetsterzwaag is van een volwaardige vestiging naar een zogenaamd 'biebpunt' gegaan. Hiernaast zijn er in alle dorpen waar geen bibliotheekvestiging is schoolmediatheken ingevoerd. Vanaf het jaar 2012 is er besloten tot een bezuiniging van € 40.000,- olopend tot €120.000.- in 2015.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal uren per week dat de bibliotheken open zijn en het aantal bezoekers als indicatoren.

Het bereikbaar en toegankelijk houden van de bibliotheekvoorziening voor alle inwoners	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Subsiëring van de bibliotheekvoorziening • Specifiek opgestelde kaders bij subsidieverstrekking
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Het aantal uren per week dat de bibliotheken open zijn • Het aantal bezoekers • Het aantal locaties • Diversiteit in uitleenaanbod
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven huidige activiteiten • Minimaal handhaven huidige bezoekersaantallen • Minimaal handhaven huidige uitleenaantallen
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Conform de afspraken bij de subsidieverstrekking

- **Stimuleren van het inspelen op mogelijkheden van nieuwe media.**

In de vertaling naar meer concrete kaders wordt dit doel vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Het promoten van het gebruik van nieuwe media.*

Met het oog op nieuwe media ziet de gemeente de bibliotheek verder uitgroeien tot een centrum voor informatie, cultuur en educatie. Daarbij moet rekening gehouden worden met het aanbod en toegankelijkheid van E-boeken en leesapparatuur. De nieuwe communicatiemogelijkheden, zoals internet en sociale media spelen hierbij een belangrijke rol. Daarnaast dient dit tevens uitgelicht te worden in het aanbod van dienstverlening. Om het belang hiervan te benadrukken, is er door de gemeente een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de eerder genoemde stichting welke lessen in mediawijsheid ontwikkeld die beschikbaar komen voor alle scholen binnen de gemeente.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal uren per week dat de bibliotheken open zijn en het aantal bezoekers als indicatoren.

Het stimuleren van het gebruik van nieuwe media	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Lessen in mediawijsheid op de basisscholen conform subsidieafpraak door bibliotheek • Bemiddeling tussen bibliotheken en scholen
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Een toename in het gebruik van de nieuwe media door inwoners • Gevolgde lessen in mediawijsheid • Mate van beschikbaarheid nieuwe media
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Gebruik en uitleen nieuwe media • Aanbod lessen mediawijsheid
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam • Nieuwe technologie • Toevoeging op de basiseducatie

- **Stimuleren van het doorgroeien naar een toekomstige rol als aanbieder en intermediair van kennis en expertise.**
- **Stimuleren van een ontmoetingsplek en uitwisseling van kennis.**
- **Stimuleren van de ontwikkeling van een centrum voor informatie, cultuur en educatie.**
- **Stimuleren van samenwerking met andere culturele, educatieve en maatschappelijke instellingen.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *De bibliotheekvoorziening laten functioneren als integraal kenniscentrum*

De doelstelling voor de bibliotheekvoorziening in de toekomst is dat deze nog meer gaat dienen als intermediair en aanbieder van specifieke kennis, dat daarnaast als ontmoetingspunt zal fungeren. De gemeente heeft een voorziening voor ogen die nog verder kan uitgroeien tot een centrum voor informatie, cultuur en educatie. Daarnaast kan de bibliotheekorganisatie als deskundige ook andere culturele en maatschappelijke instellingen van dienst zijn bij het bereiken van inhoudelijke doelen.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor de mate van aanbod en het gebruik door de bewoners als indicator.

De bibliotheekvoorziening laten functioneren als laagdrempelig integraal kenniscentrum	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Specifiek opgestelde kaders bij subsidieverstrekking

Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> Aantal functies van de bibliotheken Mate van toegankelijkheid
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> Minimaal handhaven huidige aanbod
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> Bereikbaar Divers aanbod

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro) omschrijving	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	598.616	603.629	563.629	533.629	533.629
batens					
saldo	598.616	603.629	563.629	533.629	533.629

2.2 Friese taal

In de eerder genoemde cultuurnota zijn voor het Friese taalbeleid binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **De Friese taal toegankelijk en herkenbaar houden binnen het gemeentelijk grondgebied.**
- **Stimuleren van culturele activiteiten die gericht zijn op de Friese taal.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Herkenbaar en toegankelijk houden en promoten van de Friese taal.*

Binnen de gemeente wordt de Friese taal van belang geacht om deel uit te maken van cultureel profiel van de gemeente. De gemeente zal de Friese taal dan ook stimuleren door het bevorderen van Friestalige culturele uitingen. Hierbij streeft de gemeente onder anderen naar gelijkwaardigheid tussen de Friese en Nederlandse taal. Daarnaast geldt daarnaast voor de gemeentelijke organisatie zelf dat Fries een integraal onderdeel moet zijn van het kwaliteitsbeleid met betrekking tot het contact met de burger. Verder worden er initiatieven gesteund, zoals het project TOMKE georganiseerd door de Afûk, waarbij leesbevordering van de Friese taal wordt gestimuleerd onder peuters. Maar ook bijvoorbeeld het straatnamenbeleid dat gevoerd wordt door de gemeente. Hiernaast geeft de gemeente de mogelijkheid culturele activiteiten gericht op de Friese taal en cultuur te ondersteunen. Ook hier geldt dat dergelijke activiteiten van belang worden geacht voor de culturele waarde van de gemeente.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal inwoners dat de Friese taal regelmatig spreekt als indicator.

Herkenbaar en toegankelijk houden van en promoten van de Friese taal	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> Reactief Fries spreken door ambtenaren met burgers die daar de voorkeur aan geven Subsidiëren van Friese culturele activiteiten en projecten Ontwikkelen en uitbreiden Friestalige website gemeente Opsterland
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> Toegankelijkheid van de Friese taal binnen de eigen organisatie Aantal burgers welke d.m.v. de Friese taal communiceren met de gemeente. Mate van bezoek Friestalige website

	<ul style="list-style-type: none"> • Mate van toepassing Friese taal in de openbare ruimte
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven huidige herkenbaarheid en toegankelijkheid
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Fries spreken en schrijven voor organisaties • Zichtbaar in de openbare ruimte

Wel is het zo dat ook hiervoor geldt dat het Friese taalbeleid op korte termijn zal worden geactualiseerd.

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)					
omschrijving	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	16.610	16.610	16.610	16.610	16.610
baten					
saldo	16.610	16.610	16.610	16.610	16.610

3. Cultuurhistorie

3.1 Archeologische waarden

Archeologisch gezien ligt de gemeente Opsterland in een bijzonder historisch landschap: het Friese beekdallandschap en laagveenlandschap. De vindplaatsen gaat historisch gezien terug tot in de steentijd. Binnen de gemeente is er vanuit organisaties en inwoners steeds meer belangstelling voor de archeologische waarden van de lokale omgeving. In de eerder genoemde cultuurnota zijn voor de archeologische waarden binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld.

- Een grondslag leggen voor de bescherming van archeologische waarden
- Verdiepingsslag maken op archeologische advieskaart FAMKE
- Gemeentelijke archeologisch beleid ontwikkelen.

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Beschermen en waarborgen van archeologische waarden*. Samengevat streeft de gemeente ernaar om in de toekomst de archeologische waarden meer aandacht en bescherming te bieden.

Met de monumentenwet is ook de bescherming voor archeologische waarden verzekerd. In die zin dat er rekening gehouden dient te worden met de mogelijke aanwezigheid ervan. Dit speelt voornamelijk bij het opstellen van bestemmingsplannen een rol. Vanuit de provincie is er een initiatief voortgekomen dat in het kader is opgesteld van de regelingen in de monumentenwet. Friese Archeologische Monumentenkaart Extra (FAMKE) dient als overzicht van mogelijk aanwezige archeologische waarden. Op den duur is het de bedoeling dat de gemeente volledig beleid gaat ontwikkelen op dit gebied.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor de opgenomen Opsterlandse archeologische waarden in FAMKE als indicator.

Beschermen en waarborgen van archeologische waarden	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Beleidsvorming over archeologische waarden • FAMKE
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Opgenomen Opsterlandse archeologische waarden in FAMKE
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • In 2015 is er een verdiepingsslag gemaakt.
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Conform de eisen provincie Friesland (FAMKE)

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	35.249	35.249	749	749	749
baten					
saldo	35.249	35.249	749	749	749

3.2 Historische bouwwerken / monumenten

Binnen de gemeente is een groot aantal historische bouwwerken aanwezig, waarbij een 100-tal daadwerkelijk rijksmonument zijn. In de eerder genoemde cultuurnota zijn voor de

historische bouwwerken en monumenten binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **Cultureel erfgoed respecteren en waar mogelijk versterken binnen ruimtelijke ontwikkelingen.**
- **Bescherming van cultureel erfgoed waarborgen.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Beschermen en waarborgen van cultureel erfgoed*. Hierbij gaat het vooral om de historische bouwwerken die als zodanig zijn aangemerkt, te beschermen en te behouden.

Naast de bestaande landelijke rijksmonumentenlijst bestaat er binnen de gemeente ook nog een lijst met zogenaamde beeldbepalende panden, die is samengesteld in het kader van het monumenten inventarisatie project (MIP) De panden op de lijst zijn (nog) niet bij bestuurlijk besluit gekenmerkt als beschermd. De gemeente zou onderzoek kunnen doen in hoeverre er nog panden op de lijst staan die verdere bescherming dienen te krijgen.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal beschermde bouwwerken ten opzichte van het totaal als indicator.

Beschermen en waarborgen van cultureel erfgoed	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Omgevings(sloop)vergunning • Planregels opnemen in bestemmingsplannen • Bemiddeling in verkrijgen van Rijkssubsidie • Informatievoorziening aan de eigenaren • Publiek inzichtelijk maken van cultureel erfgoed • Meenemen cultuurhistorie in planprocessen
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal beschermde historische bouwwerken
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • In 2015 zijn de historische bouwwerken binnen Opsterland inzichtelijk • In 2015 zijn de historische bouwwerken opgenomen in de bestemmingsplannen • Minimaal handhaven huidige activiteiten betreffende dienstverlening richting eigenaren
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Beschermd • Stimuleren goed onderhoud

Er is een verkenning geweest naar de mogelijkheden tot oprichting van een gezamenlijke stichting voor monumenten met Oost- en Weststellingwerf. Dit bleek door veranderd rijksbeleid echter niet haalbaar of extra voordeel op te leveren.

- **Cultuurhistorische belangen vroegtijdig betrekken in het planproces van de ruimtelijke ordening.**
- **Stimuleren initiatieven ter bevordering van de zichtbaarheid van de historische bebouwde omgeving.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen (geclusterd) vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Uitbreiden en promoten van cultureel erfgoed*.

Hierbij gaat het met name om de historische bouwwerken die als zodanig zijn aangemerkt te promoten en het aantal uit te breiden met een mogelijke status van rijksmonument.

Om behoud van erfgoed mogelijk en zichtbaar te maken in de maatschappij wordt er gewerkt met herbestemmingen om meerdere functies van een pand in het bestemmingsplan mogelijk te maken. Bijvoorbeeld een plek waar tentoonstellingen, kunstexposities, theater en concerten plaatsvinden. Waardevolle panden kunnen hierbij ook een woon- en/of bedrijfsfunctie hebben. Het is van essentieel belang de cultuurhistorische waarden binnen de gemeente in kaart te hebben gebracht om deze te kunnen behouden, beschermen en uit te dragen. Daarbij kunnen bewoners van een gebied betrokken worden bij de ontwikkeling van het cultuurhistorische erfgoed.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal activiteiten als indicator.

Promoten van cultureel erfgoed	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Verschillende functies van bouwwerken opnemen in bestemmingsplan • Subsidieverstrekking en meewerken aan promotieactiviteiten • Actieve participatie
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal promotieactiviteiten • Mate van uitbreiding functies van monumenten
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • In 2015 zijn de historische bouwwerken binnen Opsterland inzichtelijk • In 2015 zijn de historische bouwwerken opgenomen in de bestemmingsplannen • Minimaal handhaven huidige activiteiten betreffende dienstverlening richting eigenaren • Minimaal handhaven huidig aanbod in activiteiten
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Behoud van de culturele waarden

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	1.499	1.499	1.499	1.499	1.499
baten					
saldo	1.499	1.499	1.499	1.499	1.499

Toelichting

In het financiële overzicht zijn de budgetten betreffende ruimtelijke procedures, waaronder bestemmingsplanwijzigingen, niet meegenomen.

3.3 Historische geografie / Landschappelijke waarden

Het landschap binnen de gemeente Opsterland kent een rijke cultuurhistorie. Deze omvat laagveenlandschappen, beekdallandschappen, kavelstructuren, dorpstructuren, singel- en laanbepanting, pingoruines, historische landgoederen en historische tuinen. In de eerder genoemde cultuurnota zijn voor de historische geografie en landschappelijke waarden binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **Initiatieven stimuleren op het gebied van de beleving van de cultuurhistorie in Opsterland.**
- **Het zoveel mogelijk hanteren van de ontstaansgeschiedenis en vormgeving van het gebied als uitgangspunt voor ruimtelijke ingrepen.**
- **Faciliteren van wetenschappelijk onderzoek naar de ontwikkelingen van het beekdalstelsel van het Koningsdiep.**

In de vertaling naar meer concrete kaders wordt deze doelen vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Het vergroten van de beleving van de cultuurhistorie.*

Vanuit de gemeente worden initiatieven gesteund die worden gedaan voor het behoud en zichtbaar maken van de cultuurhistorie. Dit geldt overigens ook op het gebied van recreatie en toerisme. Daarnaast worden er samenwerkingsverbanden aangegaan met de andere gemeenten in Zuidoost Friesland om de cultuurhistorie in de regio uit te dragen. Bij de ontwikkeling van projecten dient er daarnaast aandacht te worden besteed aan de historisch geografische en landschappelijke waarden waarbij het van belang is dat dit gewaarborgd blijft.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal initiatieven als indicator.

Het vergroten van de beleving van de cultuurhistorie	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidieverstrekking initiatieven promotie cultuurhistorie • Samenwerkingsverbanden met provincie en gemeenten • Opname van cultuurhistorie in planvorming en bestemmingsplan • Faciliteren van wetenschappelijk onderzoek naar de historische geografie
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Aantal initiatieven ter promotie cultuurhistorie • Mate van opgedane kennis over de historische geografie
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven huidig aanbod in activiteiten • In 2015 zijn de landschappelijke waarden binnen Opsterland in kaart gebracht en inzichtelijk.
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Historisch verantwoord • Duurzaam

In de vertaling naar meer concrete kaders wordt deze doelen vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Het faciliteren van wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot historische geografie in Opsterland.*

De gemeente heeft een faciliterende rol bij het onderzoek door de Rijksuniversiteit Groningen met betrekking tot de ontwikkeling van het beekdalstelsel en het Koningsdiep. Voor een periode van vier jaar doet het departement landschapsgeschiedenis van de universiteit, onderzoek naar het beekdalstelsel. Afhankelijk van de onderzoeksresultaten zal de gemeente deze mogelijk vertalen naar beleid.

Om deze beleidskeuze te staven is er gekozen voor mate van opgedane kennis over de historische geografie als indicator.

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)					
omschrijving	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
lasten	749	749	749	749	749
baten					
saldo	749	749	749	749	749

Toelichting

In het financiële overzicht zijn de budgetten betreffende ruimtelijke procedures, waaronder bestemmingsplanwijzigingen, niet meegenomen.

3.4 Musea

Binnen de gemeente Opsterland zijn er een viertal musea gevestigd: het Blikmuseum, Opelmuseum, Museum Opsterlân en It Damshûs. De laatste twee musea, zijn officieel erkend en geregistreerd. In de eerder genoemde cultuurnota zijn voor de musea binnen de gemeente Opsterland de volgende doelen gesteld:

- **Behoud en ontwikkeling van de museumfunctie.**
- **Stimuleren van de inpassing van technologische ontwikkelingen, nieuwe media en educatieve mogelijkheden gericht op jeugd.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Doorontwikkelen en behouden van de museumfunctie.*

De musea zijn er op gericht dat het cultureel erfgoed binnen de gemeente behouden moet blijven. Beide musea, It Damshûs en het Museum Opsterlân, worden van groot belang geacht omdat zij bijdragen aan het vergroten en bewaren van de identiteit van Opsterlands verleden. Daarnaast is Museum Opsterlân bezig met de realisatie van een kwaliteitsverbetering; er wordt gebruik gemaakt van interactieve en audiovisuele middelen en er wordt meer gericht op educatie en is It Damshûs bezig met de realisatie van een kwaliteitsverbetering door onder andere de bouw van een nieuwe ontvangstruimte.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor de bezoekerstevredenheid en het aantal bezoekers als indicator.

Doorontwikkelen en behouden van museum functie	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidieafspraken voor specifieke toepassing van technologische ontwikkeling • Door ontwikkeling in aanbod
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Bezoekerstevredenheid • Aantal bezoekers • Technologische toepassingen
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven huidig aanbod van activiteiten binnen de musea • Toename bezoekersaantallen met 10%
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Divers aanbod • Officieel geregistreerd • Kenmerkend voor de provincie • Duurzaam

- **Stimuleren van een nauwere samenwerking en onderlinge afstemming van de musea.**
- **Samenwerking stimuleren tussen gemeentelijke en andere regionale musea, openbare bibliotheken en basisscholen.**

In de vertaling naar meer concrete kaders worden deze doelen vertaald naar de volgende beleidskeuze: *Afstemming en samenwerking tussen culturele en maatschappelijke instellingen*

Zoals eerder gezegd spelen de twee erkende musea in de gemeente, It Damshûs en Museum Opsterlân een grote rol in de culturele basisinfrastructuur. Ondanks de nationale en lokale bezuinigingen op cultuur, is het belang van het behoud van de museumfunctie groot. De musea kunnen door efficiëntere samenwerking en onderlinge afstemming nog meer op elkaar aansluiten en elkaar versterken. Ook moet gedacht worden aan samenwerking met andere regionale musea, de Openbare Bibliotheek en de basisscholen.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor het aantal samenwerkingsverbanden als indicator.

Afstemming en samenwerking tussen culturele en maatschappelijke instellingen	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Bemiddeling tussen de musea • Subsidiëring van de musea en de bijbehorende taken
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Samenwerkingsverbanden met andere maatschappelijke en culturele organisaties
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven huidige activiteiten
Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Duurzaam en effectief vruchtbare contacten

- **Stimuleren van laagdrempelige toegankelijkheid van musea.**

In de vertaling naar meer concrete kaders wordt dit doel vertaald naar de volgende beleidskeuze:

De musea dienen extern gerichte laagdrempelige instellingen te zijn die de kennis van de lokale historie overdragen en plaatsten in een bredere context en een breder samenwerkingsverband. Daarbij ligt de nadruk op het bereiken van jongeren (educatief) en toeristen (economisch). Er dient door de musea gestreefd te worden naar zelfstandige exploitatie waarbij wordt samengewerkt met andere partners (commercieel of cultureel). Waar nodig worden de musea gestimuleerd en ondersteund.

Om deze beleidskeuze te meten is er gekozen voor de bezoekersaantallen als indicator.

Laagdrempelige toegankelijkheid van musea	
Actie	<ul style="list-style-type: none"> • Subsidiëring van de musea en de bijbehorende taken
Uitkomst	<ul style="list-style-type: none"> • Toename bezoekersaantallen met 10% • Ruime openingstijden • Goede toegangsprijs • Mate van bereikbaarheid
Kengetal	<ul style="list-style-type: none"> • Minimaal handhaven huidig aanbod • Minimaal handhaven huidige bezoekersaantallen

Kwaliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Divers aanbod • Officieel geregistreerd • Kenmerkend voor de provincie • Duurzaam
------------------	--

Financiële onderbouwing

(bedragen x 1.000 euro)	begroting incl. wijz. 2012	begroting 2013	begroting 2014	begroting 2015	begroting 2016
omschrijving					
lasten	73.041	73.041	72.910	72.910	72.910
baten					
saldo	73.041	73.041	72.910	72.910	72.910